

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ing. Viery Horčicové, soudkyně Mgr. et Mgr. Lenky Bahýřové, Ph. D., a soudce Mgr. Martina Lachmanna v právní věci

žalobců: a) **Doc. RNDr. I. O., CSc.**

zastoupen Mgr. Martinem Bělinou, advokátem
sídlem Pobřežní 370/4, Praha 8

b) **Doc. Pd. Dr. Ing. J. F., Ph. D.**

zastoupen prof. JUDr. Miroslavem Bělinou, advokátem
sídlem Pobřežní 370/4, Praha 8

c) **Univerzita Karlova**

zastoupena prof. JUDr. Miroslavem Bělinou, advokátem
sídlem Pobřežní 370/4, Praha 8

proti

žalovanému: **prezident republiky**

sídlem Hrad, I. nádvoří 1, Praha 1

zastoupen JUDr. Markem Nespalou, advokátem

sídlem Vyšehradská 421/21, Praha 2

o žalobě žalobce a) a žalobkyně c) proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 1. 2016 v části, již rozhodl nejmenovat žalobce a) profesorem, a žalobě žalobce b) a žalobkyně c) proti témuž rozhodnutí žalovaného v části, již rozhodl nejmenovat žalobce b) profesorem,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 1. 2016 **se** v části, jíž rozhodl nejmenovat žalobce a) a žalobce b) profesorem, **zrušuje** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci a) do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku náhradu nákladů řízení ve výši 23 912 Kč k rukám Mgr. Martina Běliny, advokáta.
- III. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci b) do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku náhradu nákladů řízení ve výši 3 000 Kč k rukám prof. JUDr. Miroslava Běliny, advokáta.
- IV. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobkyni c) do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku náhradu nákladů řízení ve výši 26 912 Kč k rukám prof. JUDr. Miroslava Běliny, advokáta.
- V. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci b) a žalobkyni c) společně a nerozdílně do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku náhradu nákladů řízení ve výši 19 094 Kč k rukám prof. JUDr. Miroslava Běliny, advokáta.

Odůvodnění:

I.

Úvod a obsah žalob

1. Předmětem tohoto řízení je přezkum rozhodnutí prezidenta republiky ze dne 19. 1. 2016, kterým rozhodl o nejmenování žalobců a) a b) profesory.
2. Žalobou ze dne 26. 9. 2016 se žalobce a) a žalobkyně c) domáhají zrušení rozhodnutí žalovaného v části, jíž rozhodl nejmenovat žalobce a) profesorem. Žalobci uvedli, že napadené rozhodnutí trpí řadou formálních vad, neboť je rozhodnutím toliko v materiálním smyslu. Náležitosti správního aktu definované v § 68 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, (dále jen „správní řád“) rozhodnutí žalovaného postrádá, neboť neobsahuje výrok, odůvodnění ani poučení účastníků. Za druhé žalobci namítli, že i negativní rozhodnutí prezidenta republiky musí být ve smyslu čl. 63 odst. 3 Ústavy kontrasignováno předsedou vlády, aby bylo platné.
3. Žalobce a) ve své žalobě dále uvedl, že splnil všechny podmínky pro jmenování profesorem podle § 74 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách, (dále jen „vysokoškolský zákon“). Žalobce a) úspěšně prošel celým jmenovacím řízením, což vyústilo v návrh vědecké rady žalobkyně c) na jeho jmenování profesorem. Pokud žalovaný podle tohoto návrhu nepostupoval, nepřípustně zasáhl do autonomie žalobkyně c) jakožto vysoké školy.
4. Žalobce b) a žalobkyně c) se žalobou ze dne 16. 11. 2016 domáhají zrušení rozhodnutí žalovaného v části, jíž rozhodl nejmenovat profesorem žalobce b). I v této žalobě žalobci namítali vady napadeného rozhodnutí v materiálním smyslu, které je dle jejich názoru nesrozumitelné, jelikož obsahuje formulaci „*tímto dopisem potvrzuji své rozhodnutí*“. Není

Shodu s prvopisem potvrzuje V. B.

však jasné, o jaké původní rozhodnutí se mělo jednat. Napadené rozhodnutí též nebylo adresováno žalobci b) a žalobkyni c), nýbrž ministryni školství, což lze taktéž považovat za jeho vadu.

5. Ve zbytku se v žalobě týkající se žalobce b) uplatňují totožné námitky, které byly uplatněné v žalobě vztahující se k žalobci a). Též žalobce b) zrekapituloval, že úspěšně prošel jmenovacím řízením ve smyslu § 74 vysokoškolského zákona a byl vědeckou radou žalobkyně c) navržen ke jmenování profesorem.

II.

Vyjádření žalovaného

6. Žalovaný ve vyjádření ze dne 29. 12. 2016 navrhl zamítnutí žaloby proti rozhodnutí o nejmenování žalobce b) profesorem. Uvedl jednak, že ustanovení § 73 vysokoškolského zákona mu svěruje pravomoc rozhodnout o jmenování profesorem, což znamená, že jeho úlohou není pouze automatické podepisování jmenovacích aktů.
7. Dále žalovaný uvedl, že jelikož je hlavou státu, je nutné na výkon jeho pravomocí hledět specificky. Pokud v některých případech, jako například postup ke jmenování profesorem, není přesně stanovena forma prezidentského aktu, je na žalovaném, aby zvolil formu, již uzná za vhodnou. Žalovaný má za to, že pokud se při jmenování profesorem dozví o informacích, které zpochybňují splnění požadavků ke jmenování určitého kandidáta, je oprávněn sám posoudit, že jej profesorem jmenovat nelze. Přitom uvedl, že má pochybnosti o akademických a vědeckých kvalitách žalobce b).
8. Žalovaný má za to, že kvůli čl. 54 odst. 3 Ústavy, který zakotvuje jeho neodpovědnost, nemůže být žádným jiným státním orgánem volán k odpovědnosti. Výkon jeho pravomocí musí být vnímán jako výkon prerogativ hlavy státu.
9. Pokud jde o vytýkané formální vady, uvedl žalovaný, že se na jmenování profesorem nevztahuje správní řád. Rozhodnutí o nejmenování profesorem tedy není správním aktem a nemůže být podrobeno přezkumu správními soudy. Stejně tak dle jeho názoru negativní rozhodnutí ve věci jmenování profesorů nepotřebuje ke své platnosti kontrasignaci předsedy vlády.
10. Žalovaný zdůraznil, že není povinen bez dalšího jmenovat profesorem kohokoliv, kdo je vysokou školou navržen. V případě žalobce b) pak shledal, že podmínky pro jmenování profesorem nesplňuje; k tomu odkázal na skutečnost, že Univerzita Karlova odmítla zodpovědět jeho dotazy ohledně akademické a vědecké činnosti žalobce b), a dále poukázal na článek Jany Dědečkové ze dne 5. 12. 2016 s názvem „Profesorská fraška doc. Jiřího Fajta pokračuje“.
11. Žalobci b) a c) v replice ze dne 29. 1. 2018 poukázali na nález Ústavního soudu ze dne 7. 11. 2017, sp. zn. Pl. ÚS 12/17, a především pak na odlišná stanoviska k němu.
12. Ve vyjádření ze dne 23. 4. 2018 žalovaný navrhl též zamítnutí žaloby proti rozhodnutí o nejmenování žalobce a) profesorem. Plně přitom odkázal na důvody, jež byly uvedeny ve vyjádření k žalobě žalobce b). Některé aspekty své argumentace zdůraznil, zejména pak

skutečnost, že jmenování profesorem je jeho výlučnou pravomocí, do níž mu nemůže být zasahováno.

13. Žalovaný ke svému vyjádření přiložil též „*expertní dobrozdání ve věci sporu o jmenování profesorů prezidentem republiky*“ vypracované prof. Václavem Pavlíčkem. Dle tohoto odborného vyjádření prezident republiky v řízení o jmenování profesorem není správním orgánem, nevydává správní akt, a tedy není ani vázán předpisy o správním řízení. Odkazuje se zde též na usnesení Ústavního soudu sp. zn. III. ÚS 641/99 týkající se role vlády v řízení o jmenování profesorem. Dle V. Pavlíčka prezidentovi nelze zasahovat do volné úvahy při jmenování profesorů a prezident za toto rozhodování nenese žádnou odpovědnost s ohledem na čl. 54 Ústavy.

III.

Dosavadní průběh řízení před soudem

14. Žalobu žalobce a) a žalobkyně c) soud původně považoval za opožděnou, a proto ji usnesením ze dne 14. 10. 2016, č. j. 10 A 174/2016 - 28, odmítl. Toto usnesení bylo zrušeno rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 3. 2017, č. j. 1 As 288/2016 - 64, který dospěl k závěru, že měl městský soud před odmítnutím žaloby dát žalobcům možnost se k její včasnosti vyjádřit a navrhnout případně důkazy.
15. Městský soud tedy vyzval žalobce, aby se k okolnostem rozhodným pro včasnost žaloby vyjádřili, avšak z jejich vyjádření nevyplývaly žádné nové skutečnosti nad rámec těch, z nichž městský soud vycházel již při prvním odmítnutí žaloby. Městský soud tedy opětovně dospěl k závěru, že žaloba byla podána po uplynutí dvouměsíční lhůty k jejímu podání. Tento závěr byl založen na skutečnosti, že v rámci předcházejícího řízení o žalobě proti nečinnosti bylo napadené rozhodnutí právnímu zástupci žalobce a) a žalobkyně c) doručeno soudem poté, co bylo soudu předloženo žalovaným, a to dne 14. 7. 2016; žaloba však byla podána až dne 26. 9. 2016. Soud tedy žalobu znovu odmítl usnesením ze dne 11. 8. 2017, č. j. 10 A 174/2016 - 88, s poukazem na judikaturu Nejvyššího správního soudu, dle níž je okamžikem rozhodným pro počátek běhu lhůty faktické seznámení se žalobce s rozhodnutím. Toto usnesení však bylo též zrušeno, a to rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 2. 2018, č. j. 1 As 311/2017 - 37, v němž Nejvyšší správní soud zavázal zdejší soud právním názorem, že žaloba byla podána včas. Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že lhůtu pro podání žaloby nelze odvíjet od faktického seznámení se žalobců s rozhodnutím v situaci, kdy „*neexistovaly ... subjekty, které by spoléhaly na to, že rozhodnutí žalovaného je pravomocné, a jejichž právní jistota by mohla být pozdějším řádným doručením stěžovatelům ... narušena*“. Dále Nejvyšší správní soud uvedl, že „*oznámení formou faktického seznámení se s obsahem rozhodnutí ... předpokládá ..., že je skutkově najisto postaveno, že se s obsahem rozhodnutí seznámil přímo účastník řízení, jemuž bylo tímto rozhodnutím zasaženo do práv. Tento okamžik tedy nelze ztotožňovat s doručením rozhodnutí do datové schránky advokáta, která je zástupcem účastníka řízení v jiné, byť související věci*“. Městský soud tedy, zavázán ve smyslu § 110 odst. 4 s. ř. s. právním názorem Nejvyššího správního soudu, nadále považoval žalobu za včasnou.
16. Žalobu žalobce b) a žalobkyně c) soud od počátku považoval za včasnou.

17. Usnesením ze dne 12. 4. 2018, č. j. 10 A 174/2016 - 125, soud řízení o obou žalobách spojil ke společnému projednání. Vyslovil názor, že napadené rozhodnutí, byť má formu dopisu, a neobsahuje tedy výroky, je materiálně rozhodnutím o třech na sobě nezávislých otázkách. Žalovaný totiž tímto jediným dopisem rozhodl o nejmenování tří osob profesory, mezi nimi žalobce a) a b). Jelikož se však žalobci v petitech svých žalob výslovně domáhali vždy zrušení celého rozhodnutí, ačkoliv zjevně nebyli na svých právech dotčeni všemi jeho částmi a ani to netvrdili, vyzval je soud, nechť upraví žalobní návrhy tak, že se budou domáhat vždy pouze zrušení té části napadeného rozhodnutí, která se jich týká; tedy v případě žalobce a) jeho nejmenování profesorem, v případě žalobce b) jeho nejmenování profesorem a v případě žalobkyně c) nejmenování žalobců a) a b) profesorem.
18. Žalobci b) a c) výzvě soudu vyhověli přípisem ze dne 20. 4. 2018, byť uvedli, že s názorem soudu nesouhlasí a navrhli, aby soud vyrozuměl o řízení též třetího nejmenovaného kandidáta doc. PhDr. J. E., CSc., a jeho navrhovatelku Vysokou školu ekonomickou. Se stejným odůvodněním vyhověl výzvě soudu žalobce a) samostatným, avšak obsahově totožným přípisem ze dne 20. 4. 2018.
19. Soud na tomto místě uvádí, že nevidí důvod, proč by napadené rozhodnutí žalovaného v materiálním smyslu nemohlo být ve svých částech přezkoumáváno samostatně. Žalovaný totiž rozhodl o třech návrzích, a tedy třech předmětech řízení, která na sobě vzájemně nejsou skutkově ani právně závislá. Pokud se jeden z nejmenovaných kandidátů a vysoká škola, která jej navrhla, rozhodli proti rozhodnutí žalovaného nebrojit správní žalobou, nemůže soud rozhodnutí v tomto rozsahu přezkoumat. Rozhodnutí v části o nejmenování doc. E. profesorem tedy předmětem soudního přezkumu není a svědčí mu presumpce správnosti. Není přitom důvodu, proč by se žalobci měli nejmenováním doc. E. cítit dotčeni na svých právech, a naopak neexistuje ani důvod, proč by měli být doc. E. či Vysoká škola ekonomická dotčeni na svých právech tím, že profesory nebyli jmenováni žalobci a) a b). Proto soud tyto subjekty nepovažoval za potenciální osoby zúčastněné na řízení.

IV.

Obsah správních spisů

20. Obsahem správního spisu týkajícího se jmenování žalobce a) profesorem jsou následující podklady.
21. Za prvé se jedná o stanovisko hodnotící komise Matematicko-fyzikální fakulty Univerzity Karlovy (dále jen „MFF UK“) ze dne 21. 5. 2014, z něhož vyplynulo, že žalobce a) je ve svém oboru v mezinárodním měřítku uznávanou osobností, a splňuje zákonné předpoklady pro jmenování profesorem.
22. Žalobkyně c) předložila následně návrh na jmenování žalobce a) profesorem ministroví školství. Obsahem návrhu jsou výsledky hlasování vědecké rady MFF UK ze dne 4. 6. 2014 (z 25 členů vědecké rady bylo 18 přítomných, z nichž 15 hlasovalo pro, 1 proti a 2 hlasy byly neplatné) a výsledky hlasování vědecké rady univerzity ze dne 27. 11. 2014 (z 63 členů rady bylo přítomných 46, z nichž 40 hlasovalo pro, 4 proti a neplatné hlasy byly 2).

23. Ministr školství přípisem ze dne 21. 3. 2015, č. j. MSMT-5396/2015, předložil žalovanému návrhy na jmenování celkem 45 nových profesorů včetně žalobce a).
24. Dopisem ze dne 19. 1. 2016, proti němuž žalobci nyní brojí, žalovaný informoval ministryni školství, že žalobce a) profesorem nejmenuje. Uvedl k tomu: „*Důvody, které mne vedly k tomu, že jsem se neztotožnil s návrhem vědeckých a uměleckých rad vysokých škol jmenovat tři výše uvedené profesory vysokých škol, byly veřejně publikovány na oficiálních webových stránkách www.hrad.cz, a to dne 28. května 2015.*“
25. Dopis obsahuje přesný odkaz na internetovou adresu obsahující tiskovou zprávu mluvčího prezidenta republiky ze dne 28. 5. 2015. V ní mluvčí k osobě žalobce a) odkazuje na „*závažné informace*“ související s jeho údajnou spoluprací se Státní bezpečností před rokem 1989, ohledně žalobce b) se v tiskové zprávě uvádí, že důvodem jeho nejmenování je „*žádost ředitele Národní galerie o poskytnutí milionového příplatku k jeho ročnímu platu od Komerční banky, což lze považovat za pokus o neoprávněné obohacení se*“.
26. Obsahem správního spisu týkajícího se jmenování žalobce b) profesorem jsou následující podklady.
27. Hodnotící komise Filozofické fakulty Univerzity Karlovy (dále jen „FF UK“) ve svém stanovisku ze dne 18. 2. 2014 dospěla k závěru, že žalobce b) je mezinárodně uznávaným historikem umění, jehož odborné organizační aktivity přinášejí významné výsledky, a že splňuje zákonné předpoklady pro jmenování profesorem.
28. Žalobkyně c) předložila návrh na jmenování žalobce b) profesorem ministroví školství. Obsahem návrhu jsou výsledky hlasování vědecké rady FF UK 20. 3. 2014 (z 46 členů bylo 36 přítomných, z nichž 35 hlasovalo pro a 1 proti) a výsledky hlasování vědecké rady univerzity ze dne 19. 6. 2014 (z 63 členů bylo přítomných 45, 41 hlasovalo pro, 0 proti, 3 hlasy byly neplatné a 1 se hlasování zdržel).
29. Následoval tentýž přípis ministra školství s návrhem na jmenování, a zamítavá reakce žalovaného, jež byly zrekapitulovány výše.
30. Dne 2. 2. 2016 vedoucí kanceláře prezidenta republiky vyzval rektora žalobkyně c) k zodpovězení některých otázek o akademické a vědecké činnosti žalobce b). Rektor žalobkyně c) v přípisu ze dne 10. 2. 2016 vedoucímu kanceláře prezidenta republiky sdělil, že dotazy zodpovídat nebude, neboť ve věci jmenování profesorů mají veřejné vysoké školy s prezidentem komunikovat prostřednictvím ministra školství.

V.

Posouzení Městským soudem v Praze

a) Charakter rozhodování prezidenta o jmenování profesorem

31. Městský soud v Praze musel nejprve zvážit, jaký charakter má výkon pravomoci prezidenta republiky jmenovat profesory, a v návaznosti na tuto úvahu posoudit námitku žalovaného, že se vůbec nejedná o správní rozhodnutí, které může být podrobeno přezkumu správními soudy.

Shodu s prvopisem potvrzuje V. B.

32. Nejprve je třeba předeslat, že řízení o jmenování žalobců a) a b) profesory se řídilo do vydání napadeného rozhodnutí ustanovení § 73 a § 74 vysokoškolského zákona ve znění do 31. 8. 2016. Z tohoto právního stavu ve smyslu § 75 odst. 1. s. ř. s. soud vycházel.
33. Podle § 73 vysokoškolského zákona ve znění do 31. 8. 2016: „*Profesora pro určitý obor jmenuje prezident republiky na návrh vědecké rady vysoké školy podaný prostřednictvím ministra*“. V daném řízení to je dle vysokoškolského zákona ministr školství.
34. Ustanovení § 74 vysokoškolského zákona upravuje v podrobnostech podmínky ke jmenování profesorem a řízení, v němž se tyto podmínky posuzují, a to nejprve odbornou hodnotící komisí, následně pak vědeckými radami fakulty a univerzity.
35. Výchozím bodem úvahy o pravomoci prezidenta republiky jmenovat profesory je čl. 2 odst. 3 Ústavy, dle něž lze státní moc vykonávat jen v případech, v mezích a způsoby, které stanoví zákon.
36. Nelze souhlasit s argumentací žalovaného, že by zákonnost výkonu pravomocí prezidenta nemohla být předmětem soudního přezkumu v jiném řízení než v řízení o velezradě kvůli čl. 54 odst. 3 Ústavy, dle něž není prezident z výkonu své funkce odpovědný. Toto ustanovení Ústavy se totiž vztahuje výlučně na osobní odpovědnost osoby, která úřad prezidenta vykonává, nikoliv však na prezidenta republiky jako státní orgán. Prezident republiky tedy nemůže být za jednání při výkonu své funkce trestně stíhán ani za něj nemůže odpovídat soukromoprávně. To ovšem nic nemění na tom, že prezident republiky jako státní orgán je vždy při výkonu pravomocí vázán ústavními i obyčejnými zákony, a zákonnost jeho postupu je příslušnými právními prostředky přezkoumatelná.
37. Vázanost prezidenta republiky jako státního orgánu Ústavou a zákony se odráží ve slibu prezidenta republiky, který je stanoven v čl. 59 odst. 2 Ústavy, a obsahuje závazek prezidenta zachovávat Ústavu a zákony České republiky. Již za první Československé republiky přitom bylo postavení prezidenta republiky vykládáno tak, že je zavázán dodržovat právní řád. I Ústavní listina z roku 1920, stejně jako soudobá Ústava České republiky, totiž obsahovala ustanovení o neodpovědnosti prezidenta, a zároveň vyžadovala, aby se prezident slibem zavázal dodržovat všechny zákony. Tím byl prezident dle prvorepublikové nauky zavázán a odpověden právní řád dodržovat (Janeček, R.: *Odpovědnost prezidenta republiky a vlády*. Brno: Barvič & Novotný, 1922, s. 58.).
38. I soudobá komentářová literatura vychází z toho, že prezident republiky je při výkonu svých pravomocí vázán zákony. Jak uvádí T. Herc, „[n]eodpovědnost prezidenta republiky neznamena absenci jeho povinnosti jako orgánu státní moci postupovat vždy jen na základě zákona a v jeho mezích a stejně tak nebrání ani soudnímu přezkumu jeho aktů. Podstatou tohoto přezkumu totiž není uplatňování odpovědnosti vůči osobě prezidenta republiky, nýbrž posouzení zákonnosti jím vydaného aktu nebo jeho postupu za účelem poskytnutí ochrany veřejným subjektivním právům jednotlivce“ (Herc, T. In: Rychetský, P. a kol.: *Ústava České republiky. Ústavní zákon o bezpečnosti České republiky. Komentář*. Praha: Wolters Kluwer, 2015, s. 537 - 538; obdobně též Vyhnánek, L. In: Šimíček, V. a kol.: *Ústava České republiky*. Praha: Linde, 2010, s. 667 - 668).
39. Též V. Sládeček považuje neodpovědnost prezidenta za výkon jeho pravomocí za tzv. neodpovědnost osobní a zdůrazňuje, že „*funkci jistého korektivu může plnit ... slib prezidenta*

republiky zachovávat Ústavu a zákony“ (Sládeček, V. In: Sládeček, V. a kol.: *Ústava České republiky. Komentář*. 2. Vydání. Praha. C. H. Beck, 2016, s. 561). Tentýž autor dodává, že slibu prezidenta republiky je „*třeba rozumět tak, že bude zachovávat Ústavu a zákony při všech aktech vyplývajících z jeho úřadu*“ (tamtéž, s. 587).

40. Správní soudy již v minulosti přezkoumávaly postup prezidenta republiky, a to v kauzách týkajících se jmenování soudců. Jak uvedl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 27. 4. 2006, č. j. 4 Aps 3/2005 -35, č. 905/2006 Sb. NSS, pravomoci prezidenta republiky se dělí na ty, při jejichž výkonu má prezident postavení správní úřadu *sui generis*, a ty, které vykonává jako ústavní orgán. Aby bylo možno dospět k závěru, že prezident v určité věci rozhoduje jako správní orgán, musí být kumulativně splněny dvě podmínky. Jednak musí být výkon takové pravomoci vázán zákonem, jednak jím musí zasahovat do veřejných subjektivních práv konkrétních osob.
41. V návaznosti na uvedená kritéria lze poukázat na závěry Ústavního soudu, který v řízení o ústavní stížnosti proti rozhodnutím správních soudů o nečinnosti žalobě žalobce a) a žalobkyně c) jednoznačně dospěl k závěru, že nyní napadeným rozhodnutím prezident „*učinil jednoznačný úkon, který byl způsobilý zasáhnout právní sféru stěžovatelů*“ (nález Ústavního soudu ze dne 7. 11. 2017, sp. zn. Pl. ÚS 12/17, bod 24).
42. Uvedeným plenárním nálezem bylo dle názoru městského soudu mimo jiné překonáno odmítací usnesení Ústavního soudu ze dne 18. 5. 2000, sp. zn. III. ÚS 641/99, kde senát Ústavního soudu dospěl k závěru, že jmenování profesorů není rozhodováním o právech a povinnostech, které by podléhalo přezkumu ve správním soudnictví.
43. Lze připustit, že v odborné komentářové literatuře existují spory o tom, kde má být dělicí linie mezi akty prezidenta jako správního úřadu, tedy přezkoumatelné ve správním soudnictví, a akty prezidenta jako ústavního orgánu. Primárně se však i nauka přiklání k závěru zastávanému Nejvyšším správním soudem, že soudně přezkoumatelná jsou všechna rozhodnutí prezidenta, která jsou, způsobila zasáhnout do práv a svobod jednotlivců (Herc, T. In: Rychetský, P. a kol.: *Ústava České republiky. Ústavní zákon o bezpečnosti České republiky. Komentář*. Praha: Wolters Kluwer, 2015, s. 537 – 538; Vyhnánek, L. In: Filip, J. a kol.: *Ústava České republiky*. Praha: Linde, 2010, s. 669). Vyskytuje se též názor, že dalším kritériem, k němuž by mělo být přihlíženo, je otázka, zda je daná pravomoc prezidentovi svěřena přímo Ústavou, anebo jen obvyčejným zákonem (Sládeček, V. In: Sládeček, V. a kol.: *Ústava České republiky. Komentář*. 2. Vydání. Praha. C. H. Beck, 2016, s. 601). Jak bude podrobněji vyloženo níže, ať už by soud při posouzení pravomoci prezidenta jmenovat profesory vycházel ze kterékoliv z uvedených dvou dělicích linií, musel by vždy dospět k závěru, že se jedná o pravomoc prezidenta jako správního, nikoliv ústavního orgánu.
44. Řízení ke jmenování profesorem je zákonodárcem upraveno v § 74 vysokoškolského zákona, kde jsou stanoveny podmínky, které musí kandidát ke jmenování splnit, a zároveň je detailně upraven proces, kterým se splnění těchto podmínek zkoumá.
45. Zákonnými podmínkami jsou dle § 74 odst. 1 vysokoškolského zákona „*pedagogická a vědecká nebo umělecká kvalifikace uchazeče*“ a skutečnost, že je uchazeč „*význačnou a uznávanou vědeckou nebo uměleckou osobností ve svém oboru*“. Dalším, formálním

předpokladem, je předchozí jmenování docentem. Odborné kvality uchazeče podle § 74 odst. 5 vysokoškolského zákona posuzuje nejprve *ad hoc* jmenovaná odborná komise, která podrobně zkoumá pedagogickou, vědeckou a publikační činnost uchazeče a jeho osobnost jako takovou. Své závěry uvádí ve stanovisku, které slouží jako podklad pro vědeckou radu, a tajným hlasováním se usnází na doporučení, zda má být uchazeč ke jmenování navržen. Rozhodující je však tajné hlasování ve vědeckých radách veřejné vysoké školy dle § 74 odst. 6 vysokoškolského zákona. Projde-li uchazeč tímto postupem úspěšně, je návrh na jmenování profesorem doručen ministroví školství, který jej pak předá prezidentovi ke jmenování dle § 73 vysokoškolského zákona.

46. Podstatná jsou i další ustanovení vysokoškolského zákona, a to § 6 odst. 1 písm. h) ve znění do 31. 8. 2016 [dnes § 6 odst. 1 písm. i)], dle něž řízení ke jmenování profesorem spadá do samosprávné působnosti vysoké školy, přičemž podle § 6 odst. 3 vysokoškolského zákona mohou státní orgány zasahovat do činnosti veřejné vysoké školy jen na základě a v mezích zákona a způsobem zákonem stanoveným.
47. Jak z textu, tak ze systematického řazení uvedených ustanovení je zřejmé, že úmyslem zákonodárce bylo, aby odborné kvality uchazeče byly zkoumány orgány veřejné vysoké školy. Jen vědecká rada a odborná hodnotící komise, které jsou personálně obsazeny uznávanými odborníky v příslušných oborech, nikoliv ministr školství či prezident republiky tak mohou komplexně posoudit odborné i morální kvality uchazečů. Role orgánů moci výkonné v celém procesu potom spočívá pouze v tom, že mají kontrolovat, zda předchozí proces v rámci vysoké školy proběhl v souladu se zákonem.
48. Zákon nelze vykládat v tom smyslu, že by ministr školství, vláda či prezident republiky mohli nezávisle na předchozím posouzení vědeckých rad vysoké školy přezkoumávat, zda je uchazeč dostatečně odborně či morálně způsobilý. K posouzení odborných kvalit uchazeče nejsou odborně vybaveni, a (i kdyby případně funkci prezidenta či ministra školství vykonávala osobnost, kterou by bylo možné za odborníka na příslušnou vědeckou oblast považovat) takové posuzování není zákonem vyhrazeno jim, ale právě orgánům veřejné vysoké školy. Navíc, pokud by bylo připuštěno, aby orgány moci výkonné věcně rozhodovaly o tom, kdo může být profesorem, jednalo by se o zjevné popření autonomie veřejných vysokých škol, do níž jmenovací řízení zákonodárce výslovně zařadil. V neposlední řadě by takové pojetí mohlo vést k nepřipustným zásahům do svobody vědeckého bádání a umělecké tvorby, která je zaručena čl. 15 odst. 2 Listiny základních práv a svobod. Z hlediska této ústavně garantované svobody by totiž bylo nežádoucí, aby byl každý akademik, který v budoucnu pomýšlí na jmenování profesorem, při své vědecké, umělecké, publikační a jiné veřejné činnosti svázán vědomím, že jeho vědecké, umělecké či pedagogické kvality budou jednou posuzovány nejen apolitickými orgány veřejné vysoké školy, ale též politicky obsazenými orgány moci výkonné.
49. Ustanovení § 73 vysokoškolského zákona ve znění do 31. 8. 2016 (ale tím spíše i ve znění aktuálním, upřesněném) tedy nelze interpretovat jinak, než že prezidentovi a vládě při jmenování profesorů svěruje pouze pravomoc posoudit zákonnost jmenovacího procesu, tedy toho, zda navržený kandidát úspěšně prošel, či neprošel předchozími fázemi jmenovacího řízení. Posouzení ostatních podmínek ke jmenování profesorem, tedy především zda je uchazeč dostatečně kvalifikován a zda je významnou a uznávanou osobností ve svém oboru, totiž zákon svěruje právě orgánům vysoké školy, které

v předchozích fázích jmenovacího řízení rozhodují. Tím není dotčeno oprávnění orgánů moci výkonné, tedy ministra školství, případně prezidenta, ověřit, zda proces výběru kandidáta proběhl v souladu se zákonem.

50. Tím se jmenování profesorů do určité míry odlišuje od ústavně zakotvené pravomoci prezidenta jmenovat soudce. V případě jmenování soudců Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 21. 5. 2008, č. j. 4 Ans 9/2007 - 197, č. 1717/2008 Sb. NSS, uvedl, že prezident republiky při úvaze o jmenování soudců může posuzovat splnění zákonných podmínek uchazeči, a to včetně jejich zkušeností a morálních vlastností. Od jmenování profesorů je však jmenování soudců odlišné ve třech ohledech. Za prvé soudce, na rozdíl od profesora, je ústavním činitelem moci soudní, a může tedy existovat zájem na posuzování kvalit uchazeče o tuto funkci prezidentem republiky jako orgánem moci výkonné. Za druhé v případě jmenování soudců, opět na rozdíl od profesorů, neexistuje zákonný postup, který by jiným orgánům odlišným od prezidenta svěřoval posuzování odborných a morálních kvalit uchazeče. Za třetí, při jmenování soudců do úvahy nevstupuje výše zmíněná svoboda vědeckého bádání a umělecké činnosti ani autonomie veřejných vysokých škol.
51. Ani tvrzení žalovaného, že jmenování profesorů je prerogativou hlavy státu, do níž jiné orgány nemohou zasahovat, zjevně neobstojí. Teorii prerogativ hlavy státu jako pozůstatků historických výlučných pravomocí panovníka v české odborné literatuře zastává zejména V. Pavlíček. I tento autor, na jehož výklad pravomocí prezidenta republiky se žalovaný ve vyjádření k žalobě ostatně výslovně odkazoval, však mezi různými pravomocemi prezidenta rozlišuje. Zatímco některé pravomoci skutečně považuje za prerogativy hlavy státu, jejichž uplatňování nelze přezkoumávat (typicky se jedná o udělování milostí, viz Pavlíček, V.: Znovu k institutu milosti. In: Vanduchová, M. a kol.: *Pocta Otovi Novotnému k 80. narozeninám*. Praha: Wolters Kluwer, 2008, s. 236), jiné pravomoci podle něj povahu prerogativ nemají. V komentáři k Ústavě V. Pavlíčka se přitom k pravomoci jmenování profesorů výslovně uvádí: „*Jiným příkladem je jmenování vysokoškolských profesorů na základě návrhu předloženého ministrem ... Obsah těchto jmenovacích práv třeba posuzovat v souladu se samosprávným pojetím vysokých škol ... a přikládat mu význam především symbolický a deklaratorní*“ (Pavlíček V., Hřebejk, J.: *Ústava a ústavní řád České republiky. Komentář. 1. díl. Ústavní systém*. Praha: Linde, 1998, s. 236).
52. Pokud jde o stanovisko citovaného V. Pavlíčka, které bylo vypracováno přímo pro potřeby žalovaného v tomto soudním řízení, konstatuje soud následující. Odborné právní stanovisko není důkazem o skutkových okolnostech věci, takže slouží jako podklad pro úvahu soud jen v té míře, v jaké je argumentačně přesvědčivé. Pokud jde o závěr, že prezident při jmenování profesorů není správním orgánem, vyložil soud již výše, že prezident správním orgánem, byť specifickým, je. To se opírá o výše citovanou judikaturu vrcholných soudů i významnou část komentářové literatury, a tedy lze názor V. Pavlíčka považovat za doktrinálně překonaný. K závěru uvedenému v posudku, že prezident může při jmenování profesorem rozhodovat libovolně bez ohledu na předchozí závěry orgánů vysoké školy, soudu nezbyvá než upozornit, že ve svém komentáři k Ústavě V. Pavlíček zastával značně odlišný výše citovaný názor, že jmenování profesorů prezidentem má pouze symbolický a deklaratorní význam.

53. Na základě výše uvedených východisek judikatury a odborné literatury Městský soud v Praze dospěl k jednoznačnému závěru, že při výkonu pravomoci jmenovat profesory podle § 73 vysokoškolského zákona prezident republiky jedná jako správní, nikoliv ústavní orgán. Je tomu tak zejména proto, že jeho rozhodování zasahuje nejen do veřejných subjektivních práv navržených kandidátů, ale též do právní sféry veřejné vysoké školy, která jejich jmenování navrhuje. Splněna je i podmínka, že prezident rozhoduje postupem, který je upraven v zákoně.
54. Dále je nutno uvést, že jmenování profesorů je pravomocí, která prezidentovi není svěřena Ústavou v čl. 62 ani v čl. 63 odst. 1, nýbrž pouze vysokoškolským zákonem. Nejde tedy o jednu z pravomocí, kterými je například udělování milostí, jež mají historický původ v prerogativách panovníka jako hlavy státu, a u nichž má část doktríny za to, že jejich výkon nelze ostatními státními orgány přezkoumávat. Jedná se o pravomoc svěřenou zákonodárcem prezidentu republiky ve smyslu čl. 63 odst. 2 Ústavy; tato pravomoc by tedy na jedné straně zákonodárcem mohla být svěřena kterémukoliv jinému správnímu úřadu, a na straně druhé je prezident při jejím výkonu vázán stejnými zákonnými pravidly, kterými jsou při výkonu státní správy vázány všechny ostatní správní úřady.
55. Jak vyplývá ze shora uvedeného, splnění zákonných podmínek ke jmenování profesorem posuzují pouze orgány veřejné vysoké školy, nikoliv orgány moci výkonné. Orgány moci výkonné včetně prezidenta republiky jsou tedy povinny návrhu na jmenování předloženému vysokou školou po řádně provedeném řízení vyhovět, ledaže by zjistily, že uchazeč předchozím zákonným řízením úspěšně neprošel, případně že toto řízení bylo stíženo takovými vadami, jež by mohly mít vliv na jeho výsledek.
56. Lze tedy uzavřít, že prezident v nyní projednávané věci je správním orgánem a o nejmenování žalobců a) a b) vydal správní rozhodnutí, proti němuž je přípustná žaloba podle § 65 s. ř. s. Soud by měl tedy v řízení o žalobě dále posoudit, zda žalovaný jmenování žalobců a) a b) odepřel v souladu se zákonem.

b) Posouzení věci samé

57. Městský soud v Praze, vázán v souladu s § 75 odst. 2 s. ř. s. rozsahem žalobních bodů, přezkoumal napadené rozhodnutí, přičemž podle § 75 odst. 1 s. ř. s. vycházel ze skutkového a právního stavu, který zde byl v době rozhodování správního orgánu.
58. Soud o věci rozhodl, aniž by nařizoval veřejné jednání v souladu s oprávněním zakotveným v ustanovení § 76 odst. 1 s. ř. s., které soudu tento postup umožňuje v případě, že je rozhodnutí zrušeno pro vady řízení, jako tomu bylo v tomto případě.
59. Žalobci jednak namítali, že napadené rozhodnutí nemá všechny potřebné formální náležitosti a je nesrozumitelné, neboť v něm žalovaný uvedl, že pouze potvrzuje své rozhodnutí nejmenovat žalobce a) a b) profesory, aniž by bylo zřejmé, o jaké rozhodnutí se jedná.
60. Soud předepisuje, že napadené rozhodnutí je sice formálně pouze dopisem, to však nebrání jeho přezkumu jako rozhodnutí v materiálním smyslu. Skutečnost, že se o rozhodnutí v materiálním smyslu jedná, konstatoval Městský soud v Praze v rozsudcích ze dne 21. 9. 2016, č. j. 10 A 186/2015 - 83, [ve vztahu k žalobci a)] a ze dne 25. 11. 2016,

Shodu s prvopisem potvrzuje V. B.

č. j. 9 A 235/2015 - 92 [ve vztahu k žalobci b]). Správnost tohoto závěru městského soudu byla potvrzena jednak rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 3. 2017, č. j. 7 As 242/2016 - 43, č. 3554/2017 Sb. NSS, jednak výše citovaným nálezem Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 12/17. Jak bylo uvedeno v těchto rozhodnutích, samotná skutečnost, že rozhodnutí žalovaného nebylo vydáno řádnou formou, sama o sobě nebrání jeho přezkumu.

61. Nesrozumitelnost napadeného rozhodnutí městský soud na rozdíl od žalobců neshledal. Z dopisu žalovaného je naprosto zřejmá jeho vůle nejmenovat tři tam uvedené navržené kandidáty profesory. Na tom nic nemění ani zvolená formulace „*potvrzuji své rozhodnutí nejmenovat*“, která vyjadřuje skutečnost, že žalovaný právě tímto dopisem písemně vyjadřuje své již dříve vnitřně přijaté, avšak formálně navenek neprojevené, rozhodnutí. Námitka nesrozumitelnosti tedy důvodná není.
62. Důvodná nebyla ani námitka, že napadené rozhodnutí o nejmenování podléhalo kontrasignaci předsedy vlády. V mezidobí od podání žaloby již Ústavní soud ve výše citovaném nálezu ze dne 7. 11. 2017, sp. zn. Pl. ÚS 12/17, bodech 28 a 29, postavil najisto, že pokud prezident republiky v rozporu s vůlí vlády odmítne vykonat kontrasignovanou pravomoc (zde jmenovat navržené kandidáty profesory), vydá o tom negativní rozhodnutí, které kontrasignaci samo o sobě nepodléhá. Takovým požadavkem by totiž byla pouze vytvořena nežádoucí situace, kdy prezident nevydá žádné rozhodnutí, neboť pozitivní rozhodnutí, které by předseda vlády kontrasignoval, vydat odmítá, zatímco negativní rozhodnutí by zase odmítl kontrasignovat předseda vlády.
63. Dále žalobci napadenému rozhodnutí vytýkají, že nesplňuje formální náležitosti stanovené v § 67 a 68 správního řádu.
64. S žalovaným nelze souhlasit v názoru, že na jeho rozhodování o jmenování profesorem správní řád vůbec nedopadá. Uplatní se totiž ustanovení § 180 odst. 1 správního řádu, podle něž „*[t]am, kde se podle dosavadních právních předpisů postupuje ve správním řízení tak, že správní orgány vydávají rozhodnutí, aniž tyto předpisy řízení v celém rozsahu upravují, postupují v otázkách, jejichž řešení je nezbytné, podle tohoto zákona včetně části druhé.*“.
65. Vysokoškolský zákon nepochybně je dosavadním právním předpisem ve smyslu citovaného ustanovení, neboť jako celek nabyl účinnosti dne 1. 1. 1999, zatímco správní řád nabyl účinnosti dne 1. 1. 2006. I postup ke jmenování profesorů se tedy navzdory ustanovení § 74 odst. 7 vysokoškolského zákona, který aplikaci obecných předpisů o správním řízení vylučuje, v nezbytné míře řídí správním řádem. Na tom nemohou nic změnit ani případné pozdější novelizace vysokoškolského zákona, neboť pro aplikovatelnost správního řádu podle jeho § 180 odst. 1 je rozhodný pouze okamžik vzniku zákona jako celku. Uvedený výklad ustanovení § 180 odst. 1 správního řádu podal rozšířený senát Nejvyššího správního soudu ve svém usnesení ze dne 19. 8. 2014, č. j. 6 As 68/2012 - 47, č. 3104/2014 Sb. NSS, bodech 32 - 34, přičemž městský soud neshledal v této věci žádné důvody, které by jej opravňovaly se od tohoto sjednocujícího výkladu, jímž jsou dle § 17 s. ř. s. vázány i ostatní senáty Nejvyššího správního soudu, odchýlit.

66. Soud má však za to, že ačkoliv se správní řád v nezbytné míře na postup prezidenta při jmenování profesorů uplatní, bude tato nezbytná míra úměrná výjimečnosti prezidenta republiky jako správního orgánu *sui generis*. Jelikož, jak bylo uvedeno výše, prezident v řízení o jmenování profesora plní pouze úlohu orgánu, který jmenování vykoná, prošel-li uchazeč řádně řízením před orgány veřejné vysoké školy, není nutné na jeho rozhodování klást takové formální nároky jako na běžné rozhodování správního orgánu. Není tedy třeba vyžadovat, aby rozhodnutí prezidenta, ať už pozitivní či negativní, splňovalo veškeré formální náležitosti podle § 67 a 68 správního řádu, jako je například uvedení formálního výroku, odůvodnění a poučení.
67. S ohledem na ochranu práv dotčených jednotlivců však je třeba i v případě prezidenta vyžadovat splnění dvou materiálních náležitostí rozhodnutí. Rozhodnutí musí obsahovat jednoznačné „řešení otázky, která je předmětem řízení“, ve smyslu § 68 odst. 2 správního řádu, a „důvody ... rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů“, podle § 68 odst. 3 správního řádu.
68. V případě, kdy prezident dospěje k závěru, že navržený uchazeč zákonným procesem předcházejícím navržení jmenování veřejnou vysokou školou úspěšně neprošel, či že tento proces byl stížen takovými vadami, jež mohly ovlivnit jeho výsledek, a tento nedostatek neodhalil ani ministr školství, tedy postačí, pokud v aktu, jehož formální náležitosti závisí na jeho vlastní úvaze, jednoznačně vyjádří, koho a z jakých konkrétních důvodů profesorem nejmenuje. Takové důvody se musí opírat o podklady, které by měl žalovaný učinit součástí spisu, jenž ve věci vede.
69. Proti takovému rozhodnutí v materiálním smyslu pak mohou dotčené osoby podat žalobu podle § 65 s. ř. s. Jelikož však je prezident republiky správním orgánem specifickým, který nevede typické správní řízení, a tedy například nevyrozumívá účastníky o možnosti seznámit se s podklady a podávat vyjádření, mohou dotčené osoby všechny své námitky uplatnit poprvé až v žalobě proti rozhodnutí prezidenta. Postup prezidenta je specifický též tím, že se jedná o akt jmenování, kterým je završeno řízení vedené předtím několika orgány vysoké školy, a tedy prezident přímo s navrženými kandidáty nejedná. Správní soud potom v režimu plné jurisdikce posoudí jejich žalobní námitky.
70. Pokud jde o doručování takového rozhodnutí, vyplývá z vysokoškolského zákona jednoznačně, že prezident přímo komunikuje pouze s ministrem školství, kterému tedy bude adresovat i rozhodnutí o nejmenování navržených uchazečů profesory. Je úkolem ministra zajistit jeho doručení všem dotčeným osobám. Lhůta pro podání žaloby proti takovému rozhodnutí pak pro dotčené jednotlivce plyne od okamžiku, kdy se s ním fakticky seznámili.
71. V nyní projednávané věci soud již výše dospěl k závěru, že dopis žalovaného obsahuje jednoznačné řešení otázky, o níž bylo rozhodováno, neboť je v něm uvedeno, že jednoznačně specifikované tři navržené kandidáty nejmenuje profesory. Žalovaný tedy srozumitelně vyjádřil, jak vyřešil právní otázku, o níž v řízení šlo.
72. Odůvodnění však již napadené rozhodnutí postrádá. Žalovaný v rozhodnutí neuvedl důvody, které jej vedly k tomu, že se s návrhy neztotožnil. Ohledně těchto důvodů odkázal na tiskovou zprávu mluvčího prezidenta republiky zveřejněnou na internetu. Soud

konstatuje, že takový postup neodpovídá požadavkům kladeným na odůvodnění rozhodnutí základními zásadami činnosti správních orgánů a judikaturou správních soudů.

73. Jak uvedl rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 23. 3. 2005, č. j. 6 A 25/2002 - 42, č. 906/2006 Sb. NSS, žádný správní orgán není v materiálním právním státě nadán absolutním správním uvážením; vždy musí být naopak při svém rozhodování veden kritérii stanovenými v zákoně. Rozšířený senát uvedl, že *„i tam, kde vydání rozhodnutí závisí toliko na uvážení správního orgánu, je tento orgán omezen zákazem libovůle, příkazem rozhodovat v obdobných věcech obdobně a ve stejných věcech stejně (různost rozhodování ve stejných či obdobných věcech může být právě projevem ústavně reprobované libovůle), tj. principem rovnosti, zákazem diskriminace, příkazem zachovávat lidskou důstojnost, jakož i povinností výslovně uvést, jaká kritéria v rámci své úvahy použil, jaké důkazní prostředky si opatřil, jaké důkazy provedl a jak je hodnotil, a k jakým skutkovým a právním závěrům dospěl.“*
74. Přímo ve vztahu k prezidentu republiky v roli správního orgánu při výkonu pravomoci jmenování soudců pak Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 21. 5. 2008, č. j. 4 Ans 9/2007 - 197, č. 1717/2008 Sb. NSS, vyjádřil následující závěry: *„Prezident republiky je orgánem moci výkonné. I na jeho počínání se tudíž beze zbytku vztahuje striktní požadavek uplatňování státní moci jen v případech stanovených zákonem a v jeho mezích (čl. 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, respektive čl. 2 odst. 3 Ústavy). Prezident republiky při jmenování soudců realizuje úvahu svěřenou mu zákonem, která musí zůstat v zákonných mezích. Je vázán co do počtu a obsahu zákonných podmínek a není oprávněn stanovit podmínky vlastní, které by nebyly obsaženy v zákoně samotném. Stejně tak není oprávněn od některé ze zákonných podmínek odhlédnout a jmenovat kandidáta, který by některou z těchto podmínek nesplňoval. Pokud se prezident republiky rozhodne kandidáta navrženého vládou nejmenovat, pak je povinen jasně a srozumitelně odůvodnit, proč jeho jmenování odmítl.“*
75. Nedostatek odůvodnění představuje vadu, která ovlivnila zákonnost napadeného rozhodnutí, a tedy se jedná o vadu, pro kterou soud musí rozhodnutí dle § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s. zrušit. Stejně tak je s ohledem na úplný nedostatek odůvodnění napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů ve smyslu § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s.
76. Odkaz na mediální vyjádření tiskového mluvčího prezidenta republiky soud jako odůvodnění napadeného rozhodnutí nemůže akceptovat, protože odůvodnění rozhodnutí musí být obsaženo přímo v rozhodnutí samotném (§ 68 odst. 3 správního řádu).
77. Jako odůvodnění napadeného rozhodnutí ve vztahu k žalobci b) nelze akceptovat ani doplňující tvrzení, které uvedl žalovaný až ve vyjádření k žalobě. Správní orgán nemůže chybějící odůvodnění svého rozhodnutí ve vyjádření k žalobě zhojit (srov. závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 9. 2003, č. j. 1 A 629/2002-25, č. 73/2004 Sb. NSS). Ani *ex post* žádost žalovaného, který žádal rektora žalobkyně c) o zodpovězení otázek k odborné činnosti žalobce b), nemohla nahradit odůvodnění rozhodnutí o nejmenování žalobce b) profesorem. Nelze totiž dodatečně shromažďovat podklady za účelem odůvodnění rozhodnutí, které již bylo vydáno. Totéž platí pro článek kritizující profesorské řízení žalobce b), na nějž žalovaný odkázal až ve vyjádření k žalobě.

VI.

Závěr a náklady řízení

78. Soud tedy uzavírá, že žalovaný své rozhodnutí neodůvodnil, což muselo vést k jeho zrušení pro nepřezkoumatelnost spočívající v nedostatku důvodů a vadu řízení spočívající v nedostatku odůvodnění dle § 76 odst. 1 písm. a), c) s. ř. s. Soud napadené rozhodnutí zrušil jen v částech, jimiž bylo zasaženo do právní sféry žalobců v tomto řízení, tedy v částech, jimiž bylo rozhodnuto o nejmenování žalobce a) a žalobce b) profesory. Žalovaný je v dalším řízení v souladu s § 78 odst. 5 s. ř. s. právním názorem vysloveným v tomto rozsudku vázán.
79. Soud upozorňuje, že v pokračujícím řízení již žalovaný bude postupovat dle § 73 a 74 vysokoškolského zákona v aktuálním znění, tedy po změně provedené novelizačním zákonem č. 137/2016 Sb. Jak vyplývá z přechodného ustanovení čl. II bodu 8 zákona č. 137/2016 Sb. *a contrario*, uvedená ustanovení vysokoškolského zákona v aktuálně účinném znění se vztahují i na neskončená řízení zahájená ještě před účinností uvedené novely, a to pouze s výjimkou § 74 odst. 10 vysokoškolského zákona.
80. Všechny výroky o náhradě nákladů řízení jsou založeny na ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s., dle něž právo na náhradu nákladů svědčí účastníkům, kteří byli v řízení úspěšní. V tomto případě byli úspěšní žalobci.
81. Náklady tvoří jednak zaplacené soudní poplatky. Žalobce a) zaplatil poplatek ve výši 3 000 Kč za podání žaloby a dále poplatek ve výši 5 000 Kč za podání úspěšné kasační stížnosti proti usnesení o odmítnutí žaloby ze dne 14. 10. 2016, č. j. 10 A 174/2016 - 28, za druhou, taktéž úspěšnou, kasační stížnost proti usnesení o odmítnutí žaloby ze dne 11. 8. 2017, č. j. 10 A 174/2016 - 88, již poplatková povinnost nevznikla. Žalobci a) tedy na soudních poplatcích vznikly náklady ve výši 8 000 Kč. Žalobce b) zaplatil pouze soudní poplatek za podání žaloby ve výši 3 000 Kč. Žalobkyně c) zaplatila dvakrát soudní poplatek ve výši 3 000 Kč za podání obou žalob a taktéž soudní poplatek za podání kasační stížnosti proti usnesení o odmítnutí žaloby ze dne 14. 10. 2016, č. j. 10 A 174/2016 - 28, ve výši 5 000 Kč; žalobkyně c) tedy celkem na soudních poplatcích zaplatila 11 000 Kč.
82. Další náklady žalobců jsou tvořeny odměnami jejich advokátů.
83. V řízení o žalobě žalobce a) a žalobkyně c), od počátku vedené pod sp. zn. 10 A 174/2016, byli oba žalobci od podání až do spojení obou žalob ke společnému projednání zastoupeni Mgr. Martinem Bělinou, advokátem. V této době Mgr. Bělina za žalobce a) a žalobkyni c) učinil pět úkonů právní služby podle § 11 odst. 1 písm. a), d) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), tedy převzetí právního zastoupení, podání návrhu ve věci samé, dvou kasačních stížností, a vyjádření ze dne 25. 7. 2016, k němuž byl soudem vyzván. Podle § 7 bodu 5 ve spojení s § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu, činí výše odměny za jeden úkon právní služby 3 100 Kč; podle § 12 odst. 4 advokátního tarifu v případě zastupování více účastníků náleží advokátovi za každou zastupovanou osobu odměna ve výši 80 %, v tomto případě tedy 2 480 Kč (10 x 2 480 = 24 800). Náhrada hotových výdajů pak dle § 13 odst. 3 advokátního tarifu tvoří 300 Kč za každý úkon (5 x 300 = 1 500). Celkem tedy odměna advokáta za společné úkony učiněné pro žalobce a) a

žalobkyni c) činí 26 300 Kč, včetně DPH ve výši 21 % potom 31 823 Kč. Jelikož však nyní již žalobce a) a žalobkyně c) nejsou zastoupeni stejným zástupcem, přiznal soud každému z nich polovinu takto vypočítané odměny advokáta, tedy 15 912 Kč.

84. V řízení o žalobě žalobce b) a žalobkyně c), původně vedené pod sp. zn. 10 A 202/2015, byli oba žalobci od podání až do spojení obou žalob ke společnému projednání zastoupeni prof. JUDr. Miroslavem Bělinou, advokátem; tímto advokátem jsou oba uvedení účastníci zastoupení i nyní. Prof. Bělina za žalobce b) a žalobkyni c) učinil tři úkony právní služby podle § 11 odst. 1 písm. a), d) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), tedy převzetí právního zastoupení, podání návrhu ve věci samé a repliky k vyjádření žalovaného. Podle § 7 bodu 5 ve spojení s § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu, činí výše odměny za jeden úkon právní služby 3 100 Kč; podle § 12 odst. 4 advokátního tarifu v případě zastupování více účastníků náleží advokátovi za každou zastupovanou osobu odměna ve výši 80 %, v tomto případě tedy 2 480 Kč ($6 \times 2\,480 = 14\,880$). Náhrada hotových výdajů pak dle § 13 odst. 3 advokátního tarifu tvoří 300 Kč za každý úkon ($3 \times 300 = 900$). Celkem tedy odměna advokáta za společné úkony učiněné pro žalobce a) a žalobkyni c) činí 15 780 Kč, včetně DPH ve výši 21 % potom 19 094 Kč.
85. Soud tedy žalobci a) k rukám jeho právního zástupce přiznal náhradu zaplacených soudních poplatků ve výši 8 000 Kč a odměnu advokáta ve výši jedné poloviny společné odměny za zastupování žalobce a) a žalobkyně c) ve výši 15 912 Kč, celkem tedy 23 912 Kč.
86. Dále soud žalobci b) přiznal náhradu jím samostatně zaplaceného soudního poplatku ve výši 3 000 Kč.
87. Žalobkyni c) soud přiznal její samostatné náklady a to, zaplacené soudní poplatky ve výši 11 000 Kč a polovinu společné odměny advokáta za zastupování žalobce a) a žalobkyně c) ve výši 15 912 Kč, celkem tedy 26 912 Kč.
88. Konečně soud žalobci b) a žalobkyni c), kteří jsou dosud zastoupeni společným advokátem, přiznal společně a nerozdílně náhradu nákladů řízení odpovídající odměně jejich společného advokáta ve výši 19 094 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

Shodu s prvopisem potvrzuje V. B.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 27. dubna 2018

JUDr. Ing. Viera Horčicová v. r.
předsedkyně senátu